SVOBODA СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY · УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. XCIX. No. 133. JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, JULY 15, 1992. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 15-го ЛИПНЯ 1992. Ч. 133. РІК XCIX.

ЗВІЛЬНЕНО ОФІЦЕРІВ

Севастопіль (УНІАР). — Як повідомила 9-го липня пресова служба міністерства оборони України, міністер оборони генерал-полковник Костянтин Морозов наказав звільнити зі служби командира дивізії дальньої авіяції збройних сил України генерал-майора Якунова і начальника штабу, заступника командира дивізії полковника Пачіна Усунені з посад також підполковники Шкіря, Кустенков, майор Любченко. Матеріяли про них передано генеральному прокуророві України.

Офіцерів звинувачують в неодноразовій організації та відправці військовим авіятранспортом за межі України цукру, будівельних матеріялів та інших товарів, заборонених для вивозу. Згаданих офіцерів звинувачують також у марнуванні військового майна.

Виявлено чимало порушень і в цивільних галузях господарства. Служба захисту економіки Закарпаття виявила в обігу близько 32,000 фальшивих купонів і 25 в соткових банкнотах. Служба безпеки заявила, що виготовлені вони на кольоровій копіювальній машині в Росії.

Колгосп ім. Мічуріна на Січеславщині (Дніпропетровська область) має ще одну назву: об'єднання „Кільчинські зорі". Це дає широкі можливості для його керівника Пантелеймона Бута. До управи крайового Руху звернувся з заявою голова осередку Руху селища Спаське Новомосковського району Микола Сохань і повідомив, що з колгоспу ім. Мічуріна навесні вивезено 10 тонн цукру і закуплену для господарства картоплю. Селянам, які бажають господарювати самостійно, не надають жодної допомоги і також земельних наділів. Місяць тому М. Сохань докладно розповів про це представникові Президента, але цей зігнорував справу.

СЕНЬЙОРИ З ФЛЬОРИДИ ПОЖЕРТВУВАЛИ 250,000 ДОЛ.

Флорган Парк, Н. Дж. — Як повідомляє канцелярія Координаційного Комітету Допомоги України, Фонд Допомоги Видання Підручників для Шкіл України отримав княжий дар у сумі 250,000 дол. від Українсько-Американської Асоціяції Сеньйорів Маямі, Фльорида.

Вище-згадане товариство було засноване в 1964 році групою старших віком жителів цієї околиці, а його першим головою був Іван Томяк. За останніх 13 років головою товариства є підприємець і громадський діяч Микола Ракуш. За час своєї каденції М. Ракуш зумів розбудувати товариство до величини понад 80 членів та потроїти його майно. Завданням товариства, крім товариського життя, була побудова дому для людей старшого віку.

„Сьогодні — як інформує фінансовий секретар товариства Богдан Мак, — наше товариство стоїть обличчям до воскреслої України і всі зусилля скеровані для добра нашого народу. Молодь України — наш пріоритет". Крім поданих осіб, в Управі товариства є вісім добре знані — Михайло Ковальчук, заст. голови і проф. Микола Чировський, секретар.

Подружжя Микола і Ірина Ракуші прислали чека на суму 5,000 дол. на видання книжок. Тут треба зазначити, що Ракуші є меценатами багатьох українських установ, жертвуючи на їх підтримку приблизно 350,000 дол.

В Сараєво нема електрики

Сараєво, Боснія. — В неділю, 12-го липня, тимчасово припинено 71-денну блокаду Добрині, передмістя боснійської столиці. Цей район перебував під сильним артилерійським обстрілом сербів. Ті, кому пощастило видістатися з Добрині, розповідали, що багато її мешканців вмирало від голоду і ран, оскільки місцевість була повністю відрізана від зовнішнього світу. Передмістя щільно межує з сараєвським летовищем і це було головною причиною блокади. Згідно зі свідченнями канадських вояків з миронісних сил ООН, мешканців Добрині, а всіх їх є там разом з дітьми до 30,000, вони застали вкрай виснаженими.

У понеділок, 13-го липня, серби здинамітували чотири головні електричні каблі, позбавляючи місто світла та значно сповільнюючи працю водяних помп.

Услід за броневиками ООН на вулицях Добрині з'явилися вантажні авта з харчами і медикаментами. Це стало можливим після того, як серби погодилися на шестиденне припинення вогню. В той час, як у Добрині запанувало коротке затишшя, в інших районах республіки бої не стихають. Сербські літаки скидають бомби на місто Горазде за 50 кілометрів на південь від Сараєва. В місті палають пожежі, на вулицях і площах лежать десятки мертвих тіл.

Не зважаючи на обіцянки лідера боснійських сербів стримати підлеглі йому збройні формування, югославське агентство новин ТАНЮҐ повідомило про нові наступальні операції сербів. Зокрема вони знову захопили стратегічну висоту над столицею Герцоговини містом Мостаром. Це вже сталося після того, як у висліді об'єднаних зусиль боснійських мусулман і хорватів серби змушені були відступити. Очевидці розповідають, що з району Мостару знову масово втікають його мешканці.

Боснійський президент Алія Ісетбеговіч в черговий раз закликав західні держави надати його республіці збройну допомогу, однак відповіді на цей заклик він покищо не дістав.

ДЕМОКРАТИ ВІРЯТЬ В ПЕРЕМОГУ

Ню Йорк. — О 5-ій годині по полудні у понеділок, 13-го липня, тут у Медисон Сквер Ґарден відкрилася 41-ша крайова конвенція Демократичної партії, на якій будуть офіційно схвалені кандидатури Билла Клінтона на президента і Алберта Гора на віцепрезидента.

Конвенція відкрилася, за традицією, виконанням національного гимну ЗСА. Потім перед 4,319 делегатами виступив голова Крайового комітету Демократичної партії Роналд Бравн. Він привітав делегатів і гостей, і висловив надію на перемогу в листопаді.

О 7-ій годині вечора на трибуну піднялася губернатор стейту Тексас Енн Ричардс, яка запам'яталася демократам з минулої конвенції в Атланті, коли вона виголосила різку антибушівську промову. В її нинішній промові було ще більше критики на адресу Буша і його Адміністрації.

О 9-ій годині вечора делегатів вітав посадник Ню Йорку Дейвид Дінкінс. Сенатор з Мериленду Барбара Мікульська — одна з двох жінок-сенаторів — представила делегатам конвенції п'ять жінок, які беруть участь у боротьбі за місце в Сенаті. Вона висловила впевненість, що жінки, які беруть участь у боротьбі, доб'ються перемоги.

Від 10-ої до 10:55 трибуна належала трьом ораторам, які виступили з „основоположними" промовами. Виступали сенатор з Ню Джерзі Билл Бредлі, губернатор стейту Джорджія Зелл Міллер і колишній член Палати Репрезентантів Барбара Джордан з Тексасу. Кожний з них виклав завдання, які стоять перед Демократичною партією. Кожний висловив впевненість, що демократи зможуть поліпшити економічний стан країни, добитися розквіту міст, ліквідувати прірву, що розділяє різні верстви населення.

Оптимізмові демократів, безумовно, сприяли результати громадської думки, які опублікувала в день відкриття конвенції газета „Ню Йорк Таймс". Згідно з цими прогнозами у поєдинку двох кандидатів — президента Буша і губернатора Клінтона — перемо́жця нема, бо за Буша виступають 43 відс. виборців, за Клінтона — 43 відс., 9 відс. не знають, кому віддати перевагу, а 5 відс. не мають наміру голосувати взагалі. Якщо до Буша і Клінтона приєднається Перо, то Президент випередить і одного, і другого: Буш дістане 33 відс., Клінтон — 30, Перо 25 відс., 10 відс. не визначили своєї думки і 2 відс. небажають голосувати.

О. Кровіцька і Р. Цимбала виступають на Союзівці

Оксана Кровіцька

Роман Цимбала

Союзівка (Г. Колесса). — Швидко минають тижні за тижнем і цьогорічне літо, приємне своєю прохолодою, приближається до середини. Ще недавно була одна субота, а ось її наздоганяє наступна. Кожного вікенду Союзівка дарує своїм гостям зустрічі з мистецтвом. У суботу, 18-го липня, в залі „Веселки" виступлять співочі сили України — солістка Львівської філармонії Оксана Кровіцька, сопрано, та соліст Львівської опери Роман Цимбала, тенор. У програмі концерту — твори українського та світового клясичного репертуару і народні пісні.

З дитинства життя О. Кровіцької було пов'язане з музикою. Слухаючи співу найближчих членів родини, вона з трирічного віку мріяла стати співачкою. Проте навчання у Львівській спеціяльній музичній школі ім. Соломії Крушельницької почалося з кляси фортепіяно. З 16-ти років Оксана почала серйозно займатися співом у свого вуйка, Нестора Горницького — видатного педагога, мистця, який свого часу був солістом театру Стадника.

(Закінчення на стор. 4)

Забракло хліба

Новомосковське, Дніпропетровська область (УНІАР). — Тут 11-го липня відбувся бунт через недбальство місцевої влади, з вини якої не було завезене борошно, що спричинило перерву у забезпеченні населення хлібом.

Донецький міський виконавчий комітет звинуватив агентство „Харків-новини", в тому, що воно 7-го липня подало московським кореспондентам інформацію, що буцімто на Донеччині не вистачає хліба і з 8-го липня його продаватимуть на картки. Ця фальшива інформація, на думку Донецького міськвиконкому, може спровокувати конфлікти. Донецький міськвиконком скерував листа до агентства „Харків-новини", у якому вимагає від журналістів грошової компенсації за наклеп в сумі 150 міл. карбованців.

Президент концерну „Укрцукор" Борис Криницький повідомив, що цього року Україна змушена була позичити цукор для своїх потреб в іноземних фірм. Борг повертатиметься готовою продукцією з нового врожаю.

Головна Рада НТШ засідатиме у Львові

Ню Йорк. В суботу, 13-го червня, відбулося тут у домівці НТШ засідання Управи тієї найстаршої і довгий час єдиної української наукової установи. Головував голова Леонід Рудницький, секретарювали спершу Заяченко, а згодом Василь Калинович.

Фінансовий діловод Володимир Рак склав детальний звіт з своєї діяльности від 1-го січня ц. р., при чому заторкнув конечність переведення деякого ремонту будинку. Доповнив звіт директор канцелярії Микола Галів. Олекса Біланюк інформував про свою участь в нарадах Управи НТШ у Львові, які стосувалися передбаченого на 24-го серпня ц. р. засідання Головної Ради НТШ. З уваги на можливість, що у тому дні відбудеться святкування перших роковин проголошення самостійности України, точна дата засідання Головної Ради у Львові може бути пересунена. На засіданні Управи НТШ у Львові виринула проблема узгіднення структури НТШ в діяспорі та Україні, бо в НТШ у Львові нема секцій, а є комісії. Передбачено також узгіднення, що мусить бути затверджене Головною Радою. У тому засіданні у Львові вперше візьмуть участь представники новозаснованих крайових НТШ у Польщі і Словаччині.

Василь Маркусь звітував як редактор Енциклопедії Діяспори, науковий секретар Л. Онишкевич, як також голова Видавничої комісії, звітувала про запляновані нові видання у Львові тамошнім НТШ, які вимагають грошової підтримки від НТШ в Америці. Рішено підтримати фінансове друге видання „Нарису історії української культури" Мирослава Сенчишина, твір якого добре підходить для середніх шкіл в Україні, — „Правописного словника". Голоскевича і технічно-термінологічного словника Анатолія Вовка, як матеріяли до українського мовознавства. НТШ в Америці має різні фонди, створені жертвенними членами-добродіями НТШ. Управа НТШ-А рахується з бажаннями авторів таких фондів, але вони входять в загальний актив фінансів НТШ-А, якими орудує Управа.

Після короткої обідньої перерви другу частину засідання присвячено виключно згаданій справі засідання Головної Ради у Львові. За статутом, у засіданнях Головної Ради беруть участь її голова, секретар,

(Закінчення на стор. 4)

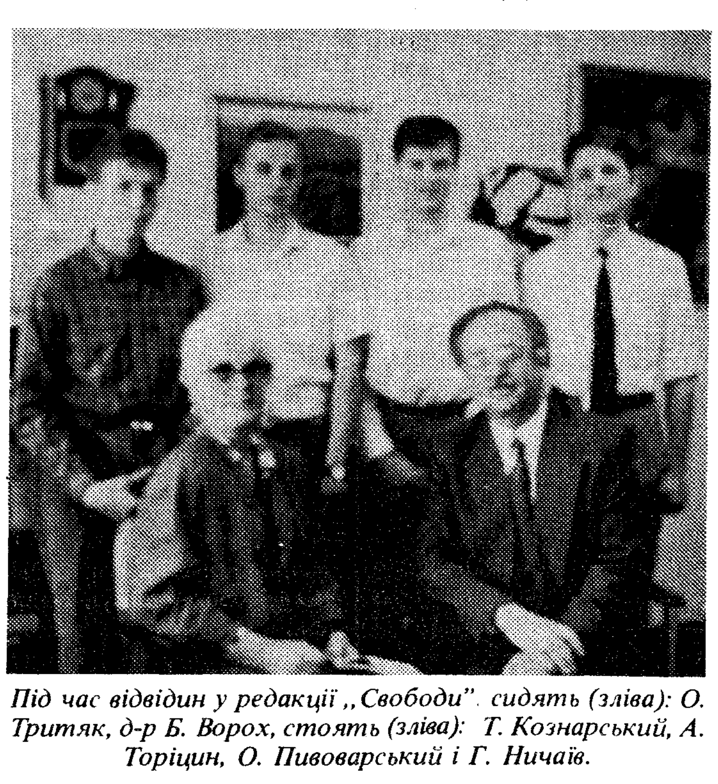
СТИПЕНДІЯНТИ З УКРАЇНИ ПРИЇХАЛИ ДО ЗСА

Джерзі Сіті, Н.Дж. (О. Кузьмович). — Ще так недавно, бо в лютому цього року, ми писали на тому самому місці про проєкт стипендій для студентів з України, а ось сьогодні вони вже сидять перед нами і розповідають про себе та свої перші враження із ЗСА.

Свій приїзд на курси українознавства у Гарвардському університеті вони завдячують Фондові Розвитку Освіти, що створився при Товаристві Українських Бизнесменів і Професіоналістів в Ню Джерзі, під головуванням д-ра Богдара Вороха.

Цей Фонд поставив собі за завдання зібрати гроші на приїзд чотирьох до десяти студентів з університетів України на курси українознавства в Гарвардському університеті та при тому на поліпшення англійської мови та запізнання з американською системою навчання, що так різниться від тієї, яка все ще панівна в Україні.

У висліді наполегливої праці ентузіястів того проєкту д-ра Б. Вороха, Оксани Тритяк і д-ра Богдана Витвицького, ми можемо вітати чотирьох молодих

Під час відвідин у редакції „Свободи", сидять (зліва): О. Тритяк, д-р Б. Ворох, стоять (зліва): Т. Кознарський, А. Торіцин, О. Пивоварський і Г. Ничаїв.

українців, що є першими вибранцями цієї корисної акції. Знайомимося з ними, і довідуємося, що це Тарас Кознарський зі Львова, Олександер Пивоварський, Гліб Ничаїв і Аркадій Торіцин з Києва. Усі чотири — це студенти університетів, а Тарас і Гліб вже аспіранти, а Олександер та Аркадій закінчили університети. Кожний із них вибрав інше знання; Тарас теорію літератури, Олександер історію, Гліб економію, а Аркадій педагогічні студії. Вони, як бачимо, ще, здається, не очуняли із радости та переживань останніх тижнів. Тих чотирьох перших кандидатів Фонду вибрано із

(Закінчення на стор. 4)

У СВІТІ

УКРАЇНУ ОБРАНО до адміністративної ради Евровізії. Це сталося на генеральній асамблеї Европейського союзу телерадіовисилання в столиці Норвеґії Ослѣ. За кількістю отриманих голосів Україна зрівнялася з Польщею, телевізійні програми якої вже давно йдуть у европейському просторі. Московської телевізійної компанії „Останкіно" не було прийнято навіть до Евровізії. Україна одержала також ряд пільг для вдосконалення національної телевізії, невдовзі вона матиме свій потужний приймач сателітних програм і право самостійного їх використання.

ХРЕСТИ, ЩО СИМВОЛІЗУЮТЬ єдність українських земель, з'явилися вздовж траси від кордону з Польщею до Львова. Встановили їх канадські мандрівники Степан Горлач і Петро Скиба. Свій маршрут вони розпочали місяць тому від білоруського кордону і дісталися до Одеси. А тепер вирушили із заходу через Львів, Рівне, Київ, Полтаву, Харків до російського кордону на межі Луганської і Курської областей. Всі дві з половиною тисячі кілометрів плянують пройти за 6 місяців. 72-річний Степан Горлач — православний, 68-річний Петро Скиба — греко-католик. Своїм походом вони хочуть не тільки привернути увагу світової громадськости до молодої української держави, але й особистим прикладом закликають до єднання людей різних віросповідань.

ВИДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ діяспори, невідомі для масового читача в Україні, тепер стануть доступними для мешканців Львова. Тут відкрито бібліотеку художньої, історичної, технічної та науково-популярної літератури, а також періодики, що побачили світ поза Україною. Заснував бібліотеку Клюб Української Греко-Католицької Інтелігенції. Вона міститься у Крайовій раді Руху.

З ПЕРЕДОВИМИ ТЕХНОЛОГІЯМИ використання атомових станцій Франції, Німеччини, Чехо-Словаччини ознайомилися директори атомових електростанцій України під час міжнародного семінару, що відбувся на Рівенській АЕС. Закордонні спеціялісти розповіли про досвід створення сухих сховищ відпрацьованого ядерного палива, організації протипожежного захисту, контролі за корпусом реактора, поділилися методикою управління АЕС після аварій. Президент концерну „Укратоменергопром" Михайло Уманець заявив, що вимушений мораторій на спорудження нових бльоків АЕС стримав розвиток атомової енергетики в республіці, тому треба, спираючись на західний досвід, перейти до створення наднадійних структурних систем АЕС — лише під цією умовою атомові електростанції в Україні матимуть право на існування.

ЛІДЕР АФРИКАНСЬКОГО Національного Конгресу Нельсон Мандела прибув до Ню Йорку, щоб виступити 15-го липня на засіданні Ради Безпеки і викласти свої погляди щодо конфлікту з урядом ПАР. Крім того, Мандела візьме участь у з'їзді Демократичної партії як гість.

В СУБОТУ, 11-ГО ЛИПНЯ, порушено перемир'я між молдавською поліцією і придністровськими ґвардійцями. Як відомо, минулого тижня парлямент Молдови проголосував за введення миротворчих сил з Росії, України, Білорусі, Болгарії і Румунії в зону конфлікту. Цим рішенням парлямент відгукнувся на пропозицію Европейської спільноти. Тим часом Білорусь і Болгарія відкинули саму ідею участи своїх військ у замиренні молдавського конфлікту, а парлямент Румунії покищо не прийняв остаточного рішення.

В АЛЬЖИРІ РОЗПОЧАВСЯ суд над лідерами ісламських фундаменталістів. Семеро з них були притягнуті до кримінальної відповідальности як співучасники вбивства керівника нового альжирського уряду Мохаммеда Будіяфа. Підсудні висунули вимогу, щоб на суді були присутні представники міжнародних правозахисних організацій, однак воєнний прокурор Альжиру відхилив цю вимогу. Він сказав, що судовий процес є „виключно внутрішньою справою країни".

В АМЕРИЦІ

КОЛИШНІЙ ПАНАМСЬКИЙ диктатор Мануель Норієга засуджений на 40 років тюремного ув'язнення. Таке рішення прийняв суддя окружного відділу федерального суду в Маямі Вілліям Говелер. М. Норієга звернувся до суду зі своєю останньою промовою, яка тривала понад дві години і в якій він критикував президента ЗСА Джорджа Буша за скинення режиму самого Норієґи. Зачитуючи присуд федерального суду, суддя В. Говелер категорично відкинув твердження адвокатів, що скинутий панамський диктатор не може бути засуджений за законами ЗСА на тій підставі, що він є військовополоненим і захопленим американським військом. Говелер крім того сказав, що його рішення базується виключно на даних, одержаних під час семимісячного судового процесу і ніяк не є зв'язане з іншими обставинами з життя колишнього панамського президента. „Політика не мала нічого спільного з даною справою", — сказав Говелер.

ЯК ПОВІДОМИЛО пресове агентство Ассошіейтед Пресс, конвенція Демократичної партії, яка відкрилася у понеділок, 13-го липня, в Ню Йорку, обійдеться місту 20.8 міл. дол. Хід конвенції насвітлюватимуть 1,500 журналістів, на ній присутні коло 500 відомих політичних і громадських діячів з багатьох країн світу.

ЛАВА ПРИСЯЖНИХ окружного суду в Брукліні, Н. Й., визнала компанію „Пан Америкен" винною у байдужості, що дало змогу терористам встановити вибуховий пристрій на покладі літака, який розбився у 1988 році над шотляндським містечком Локербі. Переслухання тривало в окружному суді Брукліну 11 тижнів. Лава присяжних винесла вердикт на третій день нарад. Рідні жертв трагедії над Локербі сприйняли рішення як свою перемогу. В загальному сума позову може становити понад 300 міл. дол. Цю компенсацію повинні виплатити забезпеченеві компанії, хоч сама компанія припинила своє існування. Згідно з міжнародною угодою, розмір компенсації окремій особі, якщо не доказаний злочинний намір, не повинен перевищувати 75,000 дол.

ВИСТУПАЮЧИ В МІСТІ Лансінґ, Миш., перед 5,000 прихильників, тексаський більйонер Росс Перо, який має намір кинути виклик президентові Бушеві і губернаторові Аркенсо Клінтонові, заявив, що його рішення висунути свою кандидатуру на президента ЗСА викликало паніку в рядах Республіканської і Демократичної партій. „Це ви викликали паніку! — заявив Перо прихильникам. — І це здорове для країни явище. У Вашінґтоні тепер настрої так, ніби коло воріт міта стоять варвари".

В ІНДІЯНОПОЛІСІ відбулася демонстрація з вимогою провести новий судовий процес над Майклом Тайсоном — колишнім чемпіоном з боксу, якого засудили за ґвалтування на шість років в'язниці. Менаджер М. Тайсона Дон Кінґ назвав суд, що відбувався кілька місяців тому, „знущанням над правосуддям". Тайсон відбуває ув'язнення в одній з в'язниць стейту Індіяна.

ОПИТУВАННЯ ІНСТИТУТУ Ґеллапа, проведене на замовлення журналу „Ю-Ес-Ей Тудей" і телевізійної компанії Сі-Ен-Ен показало, що Джорджа Буша підтримують 35 відсотків виборців, Росса Перо — 30 і Билла Клінтона — 28 відс. Звертають на себе увагу два факти. За останні два тижні різко впала популярність Р. Перо і зросло негативне ставлення виборців до нього. Подруге, у зовнішній політиці Клінтонові і Перо довіряють лише по 14 відс. виборців, а Бушеві — 63 відс. Ні в одній іншій ділянці нема такого величезного розриву між трьома суперниками.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members 1 year — $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Змінливі виборчі настрої в Америці

Недавно президент Джордж Буш виголосив в Дітройті, центрі американського автомобільного промислу, фортеці Республіканської партії, промову до гурту жертводавців на його виборчий фонд. Президент жалівся, що американське суспільство не признає йому заслуги у покращанні економічної ситуації, у перемозі у війні проти Іраку та у підписанні договору з Борісом Єльциноw, який ліквідує загрозу від російських далекосяглих ракет. Як виходить з обширної статті на цю тему у „Ню Йорк Таймсі" з 1-го липня ц. р. — у Дітройті відбулася під проводом Президента нарада про ситуацію на цьогорічному виборчому фронті. Автор цієї статті Ендрю Розентал, радше консерватист, як ліберал, колишній голова бюра „Ню Йорк Таймсу" у Москві, першорядний знавець проблематики Сходу Европи і приятель українців, — навів різні висліди допитів. На цьому місці вже була мова, що цьогорічні президентські вибори в Америці надзвичайно ускладнилися, коли несподівано третім кандидатом став більйонер з Тексасу Росс Перо.

Поява Перо на виборчому овиді спершу захопила американців, які розчарувалися в обох політичних партіях і Конґресі та наївно вважали, що людина, яка своїм хистом доробилася більйонів — зможе привернути Америці її колишній великий добробут. Але, як це буває у кожних виборах, „Вашінґтон Пост" приніс ревеляцію, що Перо найняв був приватних детективів, які вишукали би в минулому і приватному житті Буша і його дітей, щось, що могло би скомпромітувати його. Це обурило людей і хоча Перо заперечив цій вістці, загал повірив радше „Вашінґтон Постові" як Перо. Появилися теж у пресі запити яким-то чудом-дивом Перо добився більйонв. Усе воно кинуло тінь на характер Перо, який почав боронитися, замість виявляти своє становище до різних актуальних справ внутрішньої і закордонної політики. Останні опити виявили, що Перо злетів з першого місця на друге, — після демократичного кандидата Била Клінтона. На третьому місці стоїть Джордж Буш.

Розентал правильно стверджує, що опити, що їх переводять різні газети й телевізійні станції — не мають вирішного значення, але мають психологічне значення: вплив на громадську думку. Шанси Клинтона зросли, коли Перо виявився як правий консерватист і тому нестравний для чорних, які компактною масою замешкують у південних стейтах Америки. Ці стейти голосували три роки тому за Бушем — тепер демократам вдалося скинути вину за „бунт" чорних у Лос Анджелесі на Буша, який ніби довів чорних над безодню нужди і посередньо став винуватцем катастрофи в Лос Анджелесі. Це крайня демагогія, але широкі прошарки американського суспільства дуже примітивні і наївні, та особливо такими є чорні.

Президентові Бушеві порадили були, щоб він легковажно ставився до обох суперників і промовляв з висоти президентського становища. Ця тактика виявилася невдалою. Тепер ніби він має змінити тактику: не називати по імені ні одного кандидата, не атакувати його особисто, але заявляти й обороняти своє становище у внутрішній і зовнішній політиці Америки, доказуючи неправильність становища Клинтона і Перо.

Своїм досвідом і своїм знанням Буш стоїть куди вище Клинтона і Перо без уваги на грубі помилки, які робив. Користуючися величезною популярністю — він сам загирив її зламанням обітниці, що не підноситиме податків, — спартаченням перемоги у війні проти Іраку зі залишенням при владі Саддама Гуссейна та довгим легковажним ставленням до економічної ситуації.

З погляду інтересів України — найкращим є Джордж Буш, бо він знає Схід Европи й головні проблеми України. За президентури Буша ми знайшли дорогу до Білого Дому й Державного департаменту, в Уряді Буша маємо кількох приятелів з секретарем оборони Ричардом Чейні у проводі. Зате сумнівно чи Клинтон і Перо взагалі знають про існування України. Клинтон є членом цієї ліберальної лівиці, яка від президентів Вілсона та Рузвелта принесла нещастя Україні, а Перо є ізоляціоністом, якого не цікавить зовнішній світ. До листопада ще далеко, все ще може змінитися.

Анатоль Камінський

РОСІЯ — ЯК ЦЕНТРАЛЬНА КОНСТАНТА УКРАЇНСЬКОЇ ЗОВНІШНЬОЇ ПОЛІТИКИ

II

Звідси й походить це, що Павло Мілюков назвав „примусовою національною потребою" Росії, яка, мовляв, „призвела до створення всесильної держави на мізерній матеріяльній базі і ця нужденність примушувала державу витягати всі сили з населення — і щоб мати повну контролю над ними, — мусіла стати всесильною..." У висліді — у всіх трьох головних етапах російської історії — Суздалі—Москви, Петербурґа і Москви — „символами" російського „сусідства" щодо України стали Андрій Боголюбський із зруйнуванням Києва, Петро І-ий з його меншиковими і Батурином та Ленін з муравйовими і сталінами...

Одне слово: державна ідеологія і зовнішньо-політична доктрина російських владних еліт ставила постійно знак „мінус" перед політичним конфіцієнтом чи то у випадку, коли Росія розпоряджала ще „мізерною матеріяльною базою" чи й тоді, коли ця база переставала бути мізерною. До речі, так складалося, що якраз вміру того як зросла матеріяльна база, тобто матеріяльний потенціял Росії, її заміри супроти України ставали щораз-то жорстокіші і геноцидально-небезпечніші, а не навпаки. А в загальному, якщо Українa стреміла до нормальних, доброзичливих відносин з Росією, то Росія змагала до підкорення України і її повної інтеґрації в російську імперію, як свою провінцію, точніше колоніяльну провінцію.

Приймаючи загальновідомий труїзм, що зовнішня політика є функцією внутрішньої, виникає самозрозуміле питання чи і наскільки нова внутрішня ситуація в Росії змінила російський політикум і його думання в загальному, і у відношенні до України в окремому. Росія, як знаємо, проходить зараз процес демократизації, російська демократія під керівництвом Єльцина провалила путч старих партійних консервативних тоталітарних сил. Але незважаючи на це, проімперські великодержавні настрої і стремління є ще дуже сильні і то не тільки у російських шовіністичних колах таких як т. зв. „ліберально-демократична партія" Жириновського, „Пам'ять", „Російское єдінство" й інші, а й в демократичних і ліберальних колах.

Уже після серпневого путчу, у своєму виступі на надзвичайній сесії Верховної Ради СССР 28-го серпня 1991 року Ґорбачов заявив був виразно, що „сьогодні рано я стрічався з товаришами Єльциним, Акаєвим, Назарбаєвим, Яковлевим... Ми домовились повідомити вже про нашу спільну позицію. А вона полягає в тому, що СССР повинен бути збережений як Союз суверенних держав. Усі висловились за те, щоб була єдина оборона, єдині збройні сили, що не значить, як сказав Борис Миколаєвич (Єльцин) під час виміни думок, що в цій же Росії не може бути національної ґвардії, тобто 3—4 тисячі чоловік, які потрібні ось в таких ситуаціях, коли грозить небезпека парляментові, або ще там десь. Це — інше питання, але в принципі, єдиний Союз, єдині збройні сили і спільний економічний простір..." Щождо України окремо, то проголошення незалежности України Верховною Радою України він аж ніяк не розглядав, що „вони вже поставили хрестик на Союзному договорі і на Союз".

З такою ж генеральною настановою їхав і сам Єльцин до Мінська, точніше до Біловезької пущі, про що нещодавно розповів Леонід Кравчук кореспондентові „Собеседника" (ч. 6/15/1992 р.). Єльцин заявив був виразно Кравчукові, що він має до нього три питання щодо Союзного договору і додав „не від себе, а від Ґорбачова" і тільки, коли Кравчук відповів на всі три питання щодо створення Союзу суверенних держав неґативно, Єльцин заявив, що „я не бачу Союзу без України". Встановлення СНД і її завдання та суть оба політики також розуміли порізному: якщо Кравчук бачив у ній це, що він називає „цивілізований спосіб" виходу з імперії і унезалежнення України від гегемонії Росії, то Єльцин розглядав СНД як примусово-мінімалістичний варіянт забезпечення гегемонії Росії на території колишнього Союзу і передусім у відношенні до України на сучасному історичному етапі.

Продовження буде.

Володимир Жила

СПОДІВАННЯ ПОВНІСТЮ ВИПРАВДАНІ

Ганна Черінь, Їдьмо зі мною знов! Збірка тревелогів. Об'єднання українських письменників „Слово", 1990, стор. 353

II

„От і мені, — продовжує Г. Черінь, — прийшло на думку: якби ми також були певні, що наш Бог — українець, то й Він би узяв сокиру, відрубав би нас від Росії й Польщі, зробив би нас островом, і ми були б незалежні, як Англія" (стор. 85—86). Це приклад блискучої асоціяції, що так підходить під наш час, коли ми прагнемо закріпити нашу незалежність.

Письменниця призадумується також над поняттям „приятельство". Воно, на її думку, в житті „цінується і культивується", „У нас, українців, не вміють приятельство культивувати. Думають тільки, — а чи не можна з того щось зискати?! Бразилійці (тим часом) добрі до приятелів, але й до себе вимагають любови" (стор. 108).

Велике признання висловила письменниця українській Парані в Бразилії. Вона пише: „В силу історичних і природних умов, у Парані українська справа мабуть, що найпевніша, — бо молодь іще... тримається свого. В Північній Америці молодь американізується, в Україні підкоряється москалям, то виходить — вся надія на Бразилію. Як правило, бідність помагає національній свідомості" (стор. 116).

Влучно висловилися Г. Черінь і про японців: „На вулиці в джінсах, у себе вдома — в кімоно. Назовні американізуються, внутрі лишаються незмінно японцями" (стор. 163).

Характеризуючи українську громаду Сіднею, письменниця торкнулася також і питання нашої релігійної нетерпимости: „українські батьки радше видадуть дочку за чужинця — протестанта або жида, аніж за українця не свого віросповідання. Ви подумайте, — сказав один побожний українець з приводу соборного одруження: „православна корова забрала нашого католицького бика!-- (стор. 325).

У деяких розділах книжки багаті, географічні, політичні, суспільні й релігійні екскурси, у них видно, що письменниця, плянуючи подорож всесторонньо вивчала країни, куди мала поїхати, а під час подорожі уважно з бльокнотом у руці прислухалася до ґідів. Вона ними захоплена. Вони, на її думку: „Це спеціяльна порода людей: ерудити, лінґвісти й актори в одній особі, до того ж інше й адміністратори та організатори" (стор. 42). Г. Черінь по своїй природі дуже спостережлива людина з даром гострого пера. Вона вміє підглянути навіть незначні дрібниці і події життя, повз які звичайно людина проходить мовчки, часто не добачаючи їх. Любить вона і дещо покритикувати: „Я завжди була проти пересади в мистецтві, та й узагалі в житті, і вважаю, що й у Сикстинській каплиці надто багато нагромадження. Може, в старі часи, коли не було кіна й телевізора, та й книг не дуже, малюнки на стінах були свого роду енциклопедією... Але й тепер нові церкви українці розцяцьковують так, що й муха не знайшла б місця сісти" (стор. 56).

Її окремі розділи, як „Чотири столиці", „Маньяна", „Гостинність Червоного Дракона", „Вздовж і впоперек Перу", „Соняшник під евкаліптами" та „В пошуках раю на Землі" — це справжні шедеври, в яких письменниця підняла глибинні пласти життя різних народів. Краса і правда лежать в основі цих розділів. Окрім значної естетичної наснаги, ці розділи мають значну виховну силу. Мова книжки в основному — запашна, афористична. Значна частина реплік звучить, як народні прислів'я та приказки.

Видання в цілому вказує, що наш літературний репортаж стає кращим і кращим. Це видно вже в порівнянні цих двох вищезгаданих книг авторки. В репортажах Г. Черінь збережена насамперед правдивість і документальність, що вказує на справжні факти і події по-мистецьки оформлені.

Рецензована книга пройнята здоровим оптимізмом і кипучою життєлюбністю. Письменниця справді розуміє життя, цінує його різноманітність, зокрема пригоди-несподіванки. Причому все вона тут переживає, над усім замислюється та підбиває підсумки характерні виключно для неї.

У книзі є деякі друкарські огріхи, але вони ледве замітні, коли швидко пробігати очима текст. Татакож і чимало гарних знімків авторки, які, до речі, добре ілюструють текст. Обкладинка д-ра Ярослава Грабовича оригінальна, а яскраві кольори різко вирізняють її.

Підсумовуючи, хочемо сказати, що „Їдьмо зі мною знов"! у цілому виправдує сподівання читача. Тут Ганна Черінь на все дивиться його очима, збирає інформації і новини для нього, „часто жертвуючи своїм комфортом і наражаючись на прикрі ситуації. Ходити з бльокнотом, заглядати в усі закутки, йти на небезпечні екскурсії — не для кожного приємність". У книзі народний погляд на життя й діяння людини повністю себе виправдав і став основою естетичного критерію письменниці та єдиноправильним мірилом добра і зла.

Загалом же книга Ганни Черінь — це цінне видання, що дає правильне уявлення про багато країн нашого навколишнього світу. У ній кожний читач знайде для себе чимало корисного.

Віталій Мельничук
Валерій Косенко
Житомир

Основні дані про Чорнобиль

Чорнобильська атомна електростанція (ЧАЕС) розташована в гирлі ріки Прип'ять, притока Дніпра, за 95 кілометрів на північ від Києва. Станція має чотири атомні реактори типу РБМК-1000 виробництва колишнього СССР. Нині діє два реактори. Рішенням Верховної Ради України ЧАЕС має бути повністю закрита 1993 року

26-го квітня 1986 року о 1 год. 23 хвилини стався вибух на четвертому реакторі ЧАЕС, у результаті якого було зруйновано активну зону реактора.

До 1991 року основні цифри, що характеризують маштаби наслідків аварії, були засекречені.

Маштаби аварії. Загальна сумарна активність викидів — 50 мільйонів кюрі. У навколишнє середовище викинуто 6,5 тонн ядерного палива (3,5 відс.), 8 тонн радіоактивних ізотопів інертних газів (100 відс.), радіоактивні ізотопи йоду, цезію, стронцію, плутонію та ін. Викиди тривали 10 днів.

Площа забруднення території України цезієм — 137 із щільністю від 1 кюрі на кв. км і вище становить 5 мільйонів гектарів і охоплює 74 адміністративні райони в 11 областях України з усіх 25 областей.

У забрудненій зоні розташовано 4,514 населених пункти (міст, сіл, селищ), де мешкає 6,115.000 чоловік, у тому числі 1,492,000 дітей віком до 14 років.

Із щільністю більш як 1 кюрі на кв. км забруднено 60,000 кв. км водозбірної площі рік Дніпра і Прип'яті, котрі дають воду 32-ом мільйонам мешканців України. Існує загроза потрапляння радіонуклідів у Дніпро, а відтак у Чорне й Середземне моря.

Загинули в перші години і дні аварії 32 чоловіки, захворіли на променеву хворобу 243 чоловіки. До постраждалих внаслідок аварії на ЧАЕС належить:

— 118,000 евакуованих осіб;

— 160,000 осіб, що зазнали радіяційного ураження щитовидної залози;

— 130,000 учасників ліквідації аварії, що одержали високі дози опромінення, із 365,000, котрі проживають в Україні;

— 6 міл. чоловік, що мешкають на радіяційно забруднених територіях.

Дані про захворюваність людей, котрі постраждали від аварії:

1) в кожного четвертого вражена імунна система;

2) у 2.5—5 разів (залежно від рівня забрудненості території) зросла кількість захворювань крові та органів кровотворення;

3) у 2—6 разів зросла кількість ендокринних захворювань, зокрема щитовидної залози;

4) у 3—5 разів зросла кількість статевих розладів;

5) у 2—3 рази (дані по учасниках ліквідації аварії) зросла кількість онкологічних захворювань;

6) у 7.7—3 рази збільшилось випадків передчасної перерви вагітности, мертвонарожуваности, уроджених вад та аномалій розвитку дітей;

7) у 6—15 разів зросла кількість порушень функціонування спадкової системи людини (генотип);

8 у дітей, що мешкають на уражених територіях, прискорено формується генетичний комплекс передчасного старіння.

1991 року 695718 чоловік отримали сумарне радіяційне навантаження від 01 до 0.5 бера; 79,500 чоловік — від 0,5 бера за рік і вище (бер — біологічний еквівалент рентгена, rem).

Переселення людей із забрудненої зони 1986 року повністю евакуовано населення із 76 населених пунктів, де мешкало 91,000 чоловік. У 1987—1991 роках за державною програмою переселено ще 13,000 чоловік. Самостійно за цей час переселилося 59,000 чоловік. Всього із забрудненої зони переселено у 1986—1991 роках 163,000 чоловік.

У 1992—1993 роках необхідно переселити щонайменше 85,000 чоловік. Це 35,000 чоловік, котрі мешкають у так званій „зоні обов'язкового відселення" (рівень забруднення цезієм — 137 вищий від 15 кюрі на кв, км), а також 50,000 чоловік, котрі мешкають у зоні із забрудненістю від 5 до 15 кюрі на кв. км і виявили бажання переселитися негайно.

1986—1991 роках сума витрат на переселення становила 4,5 мільярда дол ЗСА (в середньому 43,300 дол. на одного переселеного).

На реалізацію програми перенесення в 1992—1993 роках необхідно 3.7 мільярда дол. ЗСА (43.300 дол. × 85,500 чол.).

Основні проблеми Чорнобиля:

1) відселення людей із забруднених територій;

2) медична допомога постраждалим;

3) технологічне забезпечення радіяційної безпеки об'єкту „Укриття" (четвертий бльок) ЧАЕС, де міститься 173 тонни ядерного палива);

4) дезактивація території і технологія поховання радіоактивних відходів (сумарна активність відходів в зоні Чорнобильської станції дорівнює $3{,}8 \times 10^5$ кюрі);

5) захист водних джерел;

6) технологія виробництва абсорбентів, що виводять радіонукліди з організму людини.

Підготовлено 5-го червня 1992 року на основі даних Міністерства України у справах захисту населення від наслідків аварії на Чорнобильській АЕС та Постійної комісії Верховної Ради України з питань чорнобильської катастрофи.

Осип Зінкевич

ВДРУГЕ В ЗАБОРОНЕНІЙ ЧОРНОБИЛЬСЬКІЙ ЗОНІ

II

Начальник на самому початку нашої розмови повідомив мене, що заступник міністра, з яким ми домовилися відбути ділову розмову, до Чорнобиля не прибуде, він, мовляв, перешкоджений. Після короткої розмови ми поїхали в село Іллінці. І знову їхали здовж тієї навіки мертвої десятикілометрової зони. На відміну від попередньої поїздки 5-го травня, цим разом по дорозі, по селах, які ми переїздили, нікого і нічого живого ми не побачили. Дене-де видно, що десь, у якійсь хатчині, хтось живе, але людей, отих „самоселів" ми так і не побачили. Ми в'їхали в Іллінці, підїхали яких сто метрів до садиби Ступаків, зупинили машину і я вирішив сам піти на розмову.

Віктор був на подвір'ї і зразу зауважив нас. Він вийшов мені на зустріч, зразу впізнав мене і ми привіталися, як старі добрі друзі. Ми сіли на лавочці, помальованій на синьо, під хатою і почали розмову.

Я йому писав листа, але він його не отримав. Від Віктора я довідався, що в Іллінцях живе більше дітей — дев'ятеро. Життя дуже важке. Два-три рази в тиждень приїжджає машина і привозить хліб, молоко, найважливіші продукти. Він захворів на ногу і деякий час не працює.

Переконувати Віктора, щоб вони виїхали з зони не було потреби. Але як це зробити? Куди їхати, як знайти кватиру, де влаштуватися на роботу з чого жити?

Вийшла його дружина Дуся, усміхнена, але з якоюсь життєвою гіркістю на обличчі. Попросили до хати на перекуску. Я покликав Валентина, приніс з „Чайки" масло, свіжі помідори, черешні, які вспів захопити в Києві на базарі.. Дуся подала зелений борщ, нашвидкоруч підготовила холодну перекуску.

На ліжку лежав тримісячний вже Артем і спокійно дивився на нас своїми сумними чорнобильськими очима.

Віктор наляв за тутешнім звичаєм по чарці і дивився на нас двох якимись дивними, сумними, безперспективними очима:

— Сьогодні здається свято, — сказав він, — це, здається, Стрітення, зустрічається весна з літом, так і ми, якось так дивно зустрінулися. Давайте вип'ємо за цю нашу зустріч... — Він тримав чарку в руках, але не пив, дивився на нас без усмішки, якось дивно і безпорадно.

Почали ми конкретну і ділову розмову: як їм звідти, з цього зачарованого кола, з цієї довколишньої байдужости, вирватися?

Життя в Іллінцях, і взагалі в зоні, де живуть самосели" (а їх вже 845) стає, дослівно, нестерпне. Зона перемінилася немов в людський зоологічний город: з'являються якісь люди з фотоапаратами, відеокамерами, заглядають в шпарини загороди, фотографують, добираються до середини... Кожний хоче побачити щось незвичайне, немов заражених чумою диких людей... і їхніх дітей. Для преси — це сенсація: у забороненій радіяційній зоні живуть люди, живуть діти, їм там дозволяють жити!.. Живуть за колючими дротами, немов у новітньому концтаборі. Вирватись звідти не можна, а увірватися у середину зони, почерез пільні доріжки і стежки таки можна... А як Вікторові звідти вирватися, з дружиною і тримісячним сином? Куди йти, де жити, з чого жити?

Я пропоную їм таку розв'язку: нехай Чорнобильське міністерство і влада знайдуть для них квартиру, нехай допоможуть влаштуватися на роботу, а українська діяспора ґарантуватиме їм однорічну платню за Чорнобильськими ставками. Це допоможе їм влаштуватися, бо з зони їм не можна буде нічого вивезти. Ціле життя треба починати наново, з нічого.

І Віктор і Дуся дивляться на мене недовірливими очима і напевно думають: от приїхав фантаст, повертається в Америку і хотів ще раз нас побачити, для розваги напевно... Поїдете і забудете і все кінчиться на гарних обіцянках. Це норма, це тут так буває... Я, немов відчув їх думки, переконую, що так не буде, що українська діяспора про них вже знає. Українці Америки напевно допоможуть їм розпочати їхнє нове життя. Це їх задовольняє.

Ми вийшли на подвір'я, Дуся взяла Артема, а Віктор дивиться кругом і розказує:

— Ось бачите яка тут краса... Ми з Дусею тут народилися, тут у цьому селі виростали, разом бавилися, ходили в школу. Тут і зійшлися наші долі... Після аварії нас виселили. Батьки вихали, а ми опинилися у безвихідній ситуації — ані квартири, ані роботи, нічого. Тоді й рішили повернутися сюди, в садибу моїх батьків.

Вони звикли до сільського життя. Їх тягне до рідної землі, до тих садків, парканів, колодязів... а в хаті піч, залишки старих і незвичних українських традицій. Вони хотіли б переселитися у Білу Церкву, Боярку, Макарів або в Бровари.

Наша розмова затягнулася і ми нерадо прощалися. Я запросив їх у гостину, як тільки повернуся в Київ, в надії і переконанні, що до мого повернення вони вже будуть жити поза зоною.

Продовження буде.

Науковий семінар з українського образотворчого мистецтва

31-го травня від 11 до 5 год. в Українському Музеї в Ню Йорку відбувся семінар на тему „Сторінки українського малярства". Доповідачем був Володимир Овсійчук, доктор мистецтвознавства, професор Львівського Інституту Прикладного та Декоративного Мистецтва.

Володимир Овсійчук приїхав до ЗСА на запрошення Михайла та Ірини Морозів. Музей використав цю виняткову нагоду і організував семінар.

Перша частина семінару стосувалася проблем історії реставрації Олеського замку, а також його фондових збірок. Оскільки В. Овсійчук керував реставрацією творів станкового та монументального малярства, а також скульптури, які зібрані по різних церквах і костелах і зберігаються в цій давній пам'ятці архітектури XIII — XVIII ст., то розповідь його була не лише теоретичною, але й мала характер практичних, конкретних знань, накопичення яких за довгі роки спонукують до теоретичних розробок.

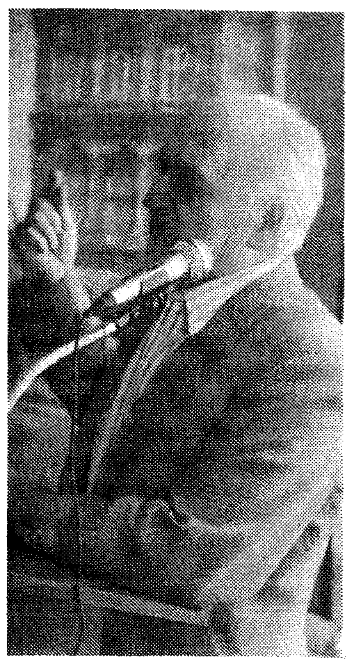
У 1961 році реставрацію Олеського замку розпочали Львівські міжобласні реставраційні майстерні, а від 1969 року цей комплекс належить Львівській картинній ґалерії. І з цього часу вирішення усіх питань реконструкцій й пристосування приміщення під музей взяли працівники Львівської картинної ґалерії. Замкові повернули вигляд, який він мав у XVIII ст. Реконструювалася паркова система замку. Надбанням експозиції стали художні твори, які знаходилися по „закритих", себто знищених і порожніх костелах, церквах, і які збирали наукові експедиції, що їх очолював Борис Возницький, директор ґалерії, та Володимир Овсійчук. Після цього твори науково опрацьовувалися, реставрувалися під керівництвом В. Овсійчука.

В експозиції музею представлені експонати XI — XIX ст., починаючи з археологічних знахідок княжої доби: енколпіони, браслети, металева іконка, вироби з кості та рогу, — все це із розкопок Галича, Звенигорода, Плісненська. Є залі, у яких відтворено інтер'єри XVI — XVII століть: меблі, шпалери, гобелени. Є залі, у яких представлені ікони галицько-волинської школи малярства та скульптури XV — XVI століть. Перлиною цієї експозиції є один з кращих образів Богородиці в українському малярстві — „Богоматір Елеуса" (XV ст.) із села Доросині, що на Волині. Волинський майстер проявив себе і глибоким психологом, і тонким кольористом. Образ Параскеви — П'ятниці (XV ст.) с. Кульчиці, „Юрій — Змієборець" (XVI ст.), „Страшний суд" (XVI ст.), с. Мала Горожанка, скульптура „Портрет Ганни Сенявської" (1574 р.) із Бережан, — усі ці шедеври яскраво засвідчують наявність професійних малярських шкіл, високий рівень мистецтва, а також існування ренесансу на Україні.

Портретна ґалерія представлена рядом портретів, починаючи з найдавніших, — XVI століття, — Іоанна Гербурта та Стефана Баторія. Олеська збірка українського портрета — унікальна як за кількістю творів, так і хронологічною широтою. Портрети XVII століття — „Портрет Софії Мстиславської" та „Івана Даниловича" (1620 р.) — тодішнього власника замку, — говорять про те, що жанр портрета цілком зформований, своєрідний у стилістичному трактуванні відносно еропейського портрета. Є припущення, що портрет Даниловича виконував відомий майстер того часу Федір Сенькович, автор відомого іконостасу Успенської церкви у Львові, який тепер у селі Грибовичах.

Іконопис XVII — XVIII століть представлено рядом малярських осередків: Судової Вишні, Білого Каменя, Жовкви. Особливо виділялися у другій половині XVII ст. Жовківська малярська школа з такими видатними мистцями як Йов Кондзелевич, Іван Руткович, Юрій Семигіновський, Василь Петранович та Мартино Альтомонте, батальна картина якого „Битва під Віднем" експонується в Замку. Праця над цим твором завершилася в 1692 році. Було створено 224 рисунки й чимало етюдів. Учень Джованні Батіста Гаулі та Карло Маратті, — М. Альтомонте виконав замовлення в дусі монументального барокко. Словом, працюючи над створенням експозиції Олеського Замку, переглядаючи, реставруючи та кваліфікуючи знайдений матеріял, витягуючи його з руїн, Овсійчук дійшов висновку, що до сторінки українського мистецтва необхідно віднести твори усіх мистецьких осередків того часу, які були на Україні, а відповідно і твори усіх мистців, які працювали у цих осередках, незалежно від того, якої вони національности.

Друга частина доповіді стосувалася розвитку ренесансу та барокко в Україні, новим знахідкам та їх трактуванню. Здебільшого доповідач на основі одного міста Жовкви, що поблизу Львова, висвітлив розвиток ренесансу та барокко в малярстві. Він проводив думку, що Жовківський осередок створила ренесансна творча думка. Жовква як місто було продуктом містобудівних ідей ренесансу. Пам'ятки, створені в кінці XVI — першій половині XVII століття належить до видатних творів ренесансу. Як місто — фортеця Жовква за типом подібна до створених в той час ряду магнацьких резиденцій — Броди, Бережани, Тернопіль. Мистецьке життя Жовкви особливо пожвавилося в часи коронування Яна Собєського. Місто стає центром, де виробляється усе, що потрібно для престижного і мистецького оточення. Тут працюють місцеві і запрошені майстри з европейською славою: Андрій Шлютер, Стефан Шванер, Мартіно Альтомонте, Андріяс Стех. На основі нових досліджень ознайомив з творчістю Юрія Шимоновича та Мартіно Альтомонте, вихованців Римської Академії св. Луки. Розповів про нові дані у спадщині Івана Рудковича та Йова Кондзелевича. Активному процесові їх вивчення сприяли експедиції по Львівщині та Волині. Вперше для нас відкрив творчість Василя Петрановича. Володимир Овсійчук підкреслив, що творчість Ю. Шимоновича та М. Альтомонте принесла новий стиль і завдяки їх діяльності барокко інтенсивніше проникло в пластику та мистецькі ремесла Жовківського осередку та українського мистецтва в цілому.

Виступає д-р В. Овсійчук.

Ю. Шимонович народився близько 1660 року у Львові, в родині мистця, який виконував замовлення Яна III. Як стипендіят короля, їде вчитися до Парижу, потім до Риму. Його рисунки на тему побудови Вавілонської Вежі були оцінені першою нагородою і за них йому присвоєно звання академіка. У Римі Шимоновича зацікавив пляфонний живопис. У Жовкві Шимонович створює чотири пляфони на тему пори року. Широкий діяпазон його знань позначився і в архітектурі, але найбільше в малярстві: мітологічні та релігійні картини, портрети родини Собєських, гравюри.

Мартіно Альтомонте (1659 — 1745), баталіст, німець за походженням, народився в Неаполі, мистецьку освіту здобув у Римській Академії св. Луки. В 1684 році їде на запрошення Яна III Собєського до Жовкви. Створює тут сім батальних картин та ряд портретів. Володимир Овсійчук детально аналізує „Битву під Віднем" та „Битву під Парканами".

Іван Руткович — майстер із Жовкви, виконавець відомого іконостасу церкви Різдва Христового у Жовкві та цілого ряду релігійного малярства. На творчості Рутковича позначились голляндські впливи.

Йов Кондзелевич народився у Жовкві, у 19 років постригся у ченці. Перебував у Білостоцькому манастирі біля Луцька, автор відомого Богородчанського іконостасу.

Василь Петранович (1680 — 1759) малярську освіту здобув у Жовкві, виконував традиційний релігійний живопис та портрет. В. Овсійчук познайомив нас із такими його творами на діяпозитивах як „Вотивний портрет Ференца II Ракоці та Ілони Зріні", „Портрет королевича Якуба Собєського", з портретом невідомого „Селянина з книжкою" та рядом ікон.

Семінар мав не лише описовий та ознайомлюючий характер з нововідкритими творами малярства, а також доповідач на основі історичної плятформи того часу та детальної характеристики одного лише мистецького осередку робить ширшим поняття українського мистецтва, включаючи твори тих мистців, які працювали на території України, збагативши місцеві осередки европейськими впливами. Хоч автор справедливо підкреслює, що із завмиранням місцевих малярських шкіл відбувається занепад розвитку українського малярства, який позначається особливо на іконописі.

Організація таких семінарів у музеї — це не лише можливість глибше ознайомитись з українською культурою та мистецтвом, але й можливість обміну думок... На семінарі були присутні мистецтвознавці українського походження з околиць Ню Йорку та Філядельфії.

Н. Н.

В пам'ять св. п. мґра Євгена Орищука

Блискавкою пролетіла в Монтреалі сумна вістка, що несподівано на розрив серця відійшов у вічність пізнім вечором у неділю, 31-го травня 1992 р., св. п. мґр економії Євген Ярослав Орищук. Ця вістка огорнула серця всіх безмежним болем, бо втрачено одного з провідних діячів української громади.

Покійний народився 1914 р. в колишньому Станиславові, а тепер Івано-Франківську. Його батько Іван був залізничим службовцем за Австро-Угорської монархії. В часі визвольної боротьби на західньоукраїнських землях у 1918—1921 роках брав у ній активну участь, тому поляки, прийшовши до влади, звільнили його з праці. Незважаючи на матеріяльні труднощі, батьки дали всім п'ятьом дітям належну освіту і виховали їх у національному й релігійному дусі. Один з братів Омелян став священиком чину ОО. Редемптористів. За большевицької окупації був репресований, а після повороту з заслання працював робітником, виконуючи підпільно свої місіонерські обов'язки до кінця свого життя. Другий брат загинув воїном у лавах УПА. Дві сестрі з трудом одержали учительські посади в глухих закутках корінної Польщі. З їхньою допомогою Євген закінчив університетські студії на Вищій школі торгівлі заграничної у Львові в 1939 р. дипломом маґістра.

За першої большевецької окупації працював книговодом, а за німецької — службовцем Торговельної Палати в Станиславові. З приходом більшовиків у 1944 році покидає рідні землі і зупиняється в Австрії. Знаючи французьку мову з університетських студій, влаштовується на працю директором бюра Суспільної служби для біженців у французькій окупаційній зоні з осідком у Бреґенці. Там живе від 1945—1949 року, в тому часі одружується.

До Канади приїхав з родиною у 1950 році і поселився в Монтреалі. Спочатку працював фізично на різних роботах, а вечорами доповнював студії економічних наук в коледжі сера Джорджа Вілліямса, де одержав диплом маґістра економіки. З переходом на легшу працю, як фаховий книговод, розгорнув широку суспільно-громадську, культурну і політичну діяльність.

У день Преображення Господнього в 1954 р. він започаткував при франкомовній радіовисильні Се-Же-Ем-Ес українські радіопередачі під назвою „Говорить Монтреаль" і керував ними до 1969 року. Передачі відбувались чотири рази на тиждень і обіймали майже всі проблеми нашого громадського, культурного, політичного, мистецького та релігійного життя. Його дружина Марія вела окрему півгодинну програму п. н. „Квіти України", яка охоплювала літературний і жіночий аспекти.

Він — основник і голова в 1952 році Спортивного Товариства „Україна". Член керівних органів місцевого відділу Конґресу Українців Канади, член Управи ЛВУ, долова Комітету 1000-ліття хрищення України, голова АБН, голова контрольної комісії Української Суспільної Опіки, голова Шкільної Ради при КУК-у, ініціятор і керівник зустрічей із міністром Марком Ляльондом, одним із дорадників теперішнього українського уряду в Києві.

На особливе відзначення заслуговує його діяльність на зовнішньо-політичному відтинкові. Він голова української секції Ліберальної партії Квебеку, член Управи Ліберальної партії округи Розмонт, від 1988 до 1991 року, член Дорадчої ради міністерства культурних справ і іміґрації Квебеку. Часто виступав від українців у радіо — і телевізійних програмах, знаючи добре обидві канадські мови. Був також заприсяженим судовим перекладачем. Міністри Квебецького уряду д-р Гій Рівард і Люїс Робік передали на домовину покійного вінки з квіттям і прислали листи з висловами щирого співчуття.

Похоронний обряд почався Панахидою (при наявності прапора ЛВУ) 1-го і 2-го червня 1992 р. у похоронному заведенні А. Далєра, яку відправив о. митрат Я. Гайманович, виголосивши короткі духовні поучення. Парастас відслужив о. митрат І. Гаврилюк 3-го червня в церкві Успення Божої Матері. Він попрощав покійного від імени деканату УКЦ і мирян, членів парафії. Тіло покійного залишено на цвинтарі Кот-де-Неж, де спочине навіки в могилі після закінчення страйку ґрабарів.

На похоронній відправі відбулася у „Домі Української Молоді" тризна, господарем якої був мґр Гр. Ощипко. Під час тризни прощали покійного: Я. Пришляк, близький друг, технічний організатор похоронів і від імени УНКаси, сотн. Я. Кульба, голова, від імени Управи КУК-у, інж. Я. Чолій — голова Управи ЛВУ, проф. д-р Я. Рудницький, колишній голова екзильного уряду УНР, ред. о. Павлів, близький друг і журналіст, п-і Евстахія Андрухів від імени ОЖ ЛВУ, Методій Кінах від Осередку СУМ-у і о. митрат Я. Гайманович, як духовний батько.

На закінчення короткий і зворушливий спогад про Покійного, зокрема про його візиту в Україні, прочитав син сестрінки Володимир Кантимир і від імени родини подякував присутнім за участь у похороні.

Розрадою у горі для родини й громади в Монтреалі хай залишиться свідомість, що покійний був небуденною людиною, серце якого горіло постійно полум'ям любови й незламної вірности до рідної Церкви і свого народу, і що він щасливо діждався здійснення своїх мрій — воскресення України.

Я. Пришляк

МІНІСТЕР ЗАКОРДОННИХ справ Чіле Енріке Сільва повідомив, що колишній комуністичний диктатор Східньої Німеччини Еріх Гонекер „дуже скоро" залишить стіни амбасади Чіле в Москві. Він підкреслив, що Німеччина і Росія дійшли до згоди щодо дальшої долі Гонекера. Йому буде надано можливість офіційно звернутися до російських судових властей з проханням не видавати його Німеччині. Як виглядає, Гонекер дістане в Росії політичний азиль.

Марії-Галі Марків — 100 років

31-го травня 1992 року родина Марківих улаштувала урочисте святкування Ювілею 100-ліття своїй матері Марії, в Нюгейвені, Конн., Приїхала родина, приятелі та знайомі до церкви Св. Михаїла, де відбулася Благодарна Служба Божа в її наміренні. Богослужбу вірпавив о. Осип Ґощуляк з Торонто, Онт., разом з місцевим парохом. Хор з гарними голосами під диригентурою Богдана Марківа відспівав цілу Службу Божу. Церква була повна вірних, котрих хвилювала небуденна подія. Солєнізантка гарно виглядала: в спокійному настрої, повна вдоволення вистояла в лавці цілу Богослужбу. Присутні подивляли її витривалість. О. Ґошуляк, підійшовши до солєнізантки, запричащав її. По службі Божій о. Ґошуляк побажав їй Многих Літ та висловив заслуги за довгі роки життя. З церкви поїхали гості до Вудбрідж, Конн., до дому наймолодшого сина Богдана, де було прийняття в чудовій околиці: хата мов хутір між зеленню, деревами та квітами. Тому що падав зливний дощ, всі гості примістилися в кімнатах, прикрашених килимами, картинами, лямпйонами та букетами запашних квітів. Столи вгинались під наїдками і напоями.

Почалося приняття. Хата була повна гамору, сміху та приємної розмови. Відтак гості зібрались у вітальні, де жіночий квартет з Канади співав чудові пісні при акомпаніяменті гітари. Син Богдана Марківа, Віктор, заграв на фортепіяні клясичні твори славних композиторів. Декілька промовців відчитала солєнізантці спомини про її минувшину та великі материнські труди. Гості складали солєнізантці презенти, щирі ґратуляції та заспівали „Многая Літа". Треба подивляти солєнізантку, що в сотих роках є рухливою, має добру пам'ять, зір і слух, пише сама змістовні листи та цікавиться подіями в Україні. Святкування залишило нам гарні спомини.

Галина Волянська

КАРАБАХСЬКЕ АҐЕНТСТВО новин повідомило, що в четвер, 9-го липня, Азербайджан порушив угоду про припинення вогню в Нагорному Карабаху і застосував широкомаштабний наступ в Мардакертському районі. Азербайджанські збройні з'єднання, підтримані танками, атакували села Ваґуас, Мегмана, Погосамег.

Ділимося сумною вісткою з родиною, друзями і знайомими, що в понеділок 29-го червня 1992 року, по тяжкій недузі, відійшла у вічність наша найдорожча:

ДРУЖИНА, МАМА І БАБУСЯ

бл. п.

НАДІЯ ОМЕЛЬЧЕНКО

народжена 14-го жовтня 1925 року на Полтавщині.

ПОХОРОННІ відправи-Панахиди відбулися в похоронному заведенні в місті Фінікс, Арізона і в похоронному заведенні в місті Сандієґо, Каліфорнія.

Тіло покійної було поховане на цвинтарі „Green Wood Memorial Park and Mortuary" **в Сандієґо Каліфорнія.**

Горем прибиті:

муж — АНДРІЙ
дочка — НІНА з мужем БРАЄНОМ і двома синами ДАНИЛОМ І АДАМОМ
син — ВІКТОР з дружиною КАРОЛІН і донечкою ЛОРЕН
син — МАРКО з дружиною МАРЄН.

У ЧОТИРНАДЦЯТУ ДУЖЕ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ТРАГІЧНОЇ СМЕРТИ НАШОГО ЛЮБОГО ОДИНОКОГО СИНА

бл. п.

МАРКА ЛЮБОМИРА ГЕВРИКА

в четвер, 19-го липня 1992 р., о год. 8-ій рано

в катедрі свв. Володимира й Ольги у Вінніпеґу буде відслужена

СЛУЖБА БОЖА з ПАНАХИДОЮ

Проситься Приятелів й Знайомих помолитися за Маркову душу.

ТАТО, МАМА
сестри —
[illegible]
ЛІДІЯ з чоловіком МАТЕЄМ
і дочкою ВІКТОРІЄЮ
сестрінки — МАРКО і ХРИСТИНА

Після довгої недуги відійшов на вічність

бл. п.

ВАСИЛЬ ЯЦЕЙКО

народжений 1925 року на Україні.

ПАРАСТАС — вівторок 14-го липня 1992 року о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Lakeview **при 371** Lakeview Ave., Clfton, N. J.

ПОХОРОН в середу 15-го липня о год. 9-ій ранку з української православної церкви св. Покрови в Clifton, N.J., **а опісля на український православний цвинтар св. Андрія в С. Бавнд Брук, Н. Дж.**

Горем прибиті:

Родина на Україні

Ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями та знайомими, що в четвер, 2-го липня 1992 року відійшла у вічність на 83-му році трудолюбивого життя, по довгій і затяжній недузі наша найдорожча

ДРУЖИНА, МАТИ й БАБЦЯ

бл. п.

СТЕПАНІЯ МАРІЯ НАДРАҐА

з дому МИХАЙЛЮК,

родом з Печеніжина, колишня учителька народних шкіл в Станиславівщині, Україна.

ПАНАХИДУ відправлено в неділю, 5-го липня 1992 року в похоронному заведенні Hines-Rinaldi, 11800 New Hampshire Ave., Silver Spring, Md. 20904, **а тіло Покійної похоронено в крипті Мавзолею на цвинтарі** Cedar Hill Cemetery, 4111 Pennsylvania Ave., Suitland, Md.

Залишені в глибокому смутку:

чоловік — ВАСИЛЬ НАДРАҐА
дочка — УЛЯНА з чоловіком ІВАНОМ СОСЬ
внуки — РЕНАТА СОСЬ
ЯРЕМА СОСЬ з дружиною ЛІДОЮ
КАТРЯ СОСЬ з чоловіком РОМАНОМ ГАЙДА
родина в Україні

На нев'янучий вінок на могилу покійної родина склала на будову Української Помісної Католицької Церкви в Силвер Спрінґ:

по 1,000 дол. — Василь Надраґа, Уляна й Іван Сось;
по 500 дол. — Рената Сось, Ярема й Ліда Сось, Катря й Роман Гайда.

(Holy Trinity Particular Ukrainian Catholic Church, 16631 New Hapmshire Avenue, Silver Spring, Maryland 20905).

ВИСЛІД ЗМАГАНЬ — 0:0

У підписі під фотографією, поміщеною у „Свободі" 8-го липня на стор. 3 під заголовком „Спортова дружина України здобула моральну перемогу", слід читати: „Українська дружина копаного м'яча, яка на Ратґерському стадіоні в Ню Джерзі розіграла змагання із збірною ЗСА з ремісом 0:0..." — Ред.

Д-р М. Дем'янів — фундатор української науки і культури

„Літературна Україна" з 16-го квітня ц.р. принесла приємну вістку, що український лікар-стоматолог в Німеччині д-р Михайло Дем'янів започаткував одномільйонову (у німецьких марках) фундацію на потреби науки і культури в Україні. За відсотки з цієї суми встановлено 10 премій в Україні: три у галузі науки, три — культури, дві — літератури і дві — політики. Кожна премія буде виносити по 4,000 дол. і надаватиметься щороку 1-го грудня.

Створено президію фонду, до якого входять М. Дем'янів — як голова, академік АН України В. Кухар — заступник голови, та члени Президії — академік М. Жулинський, Ляриса Хоролець і Ю. Мушкетик, які будуть розглядати пропозиції на уділення премій до 1-го листопада кожного року.

Слід згадати, що д-р Михайло Дем'янів, з нагоди тисячоліття хрещення Руси-України, передав 50,000 нім. марок на наукові потреби медицини в Україні, в в 1991 р. запросив 25 чорнобильських дітей і 5 їхніх опікунів з України до Німеччини та забезпечив їх медичне обстеження й лікування у своїй клініці. Під час своїх відвідин України він подарував п'ять тисяч нім. марок для закупівлі паперу „Літературній Україні".

Д-р Михайло Дем'янів

При цій нагоді подамо коротко життєвий шлях д-ра М. Дем'яніва. Народився він 15-го листопада 1924 року в с. Грабівці Калуського повіту, Західня Україна, в патріотичній родині, з якої брат і шваґер загинули в УПА, а матір і дві сестри були вивезені в 1947 року на Сибір. Гімназію закінчив у Львові, де ще школярем брав участь у діяльності ОУН.

У кінці Другої світової війни був змушений виїхати на Захід, спочатку до Праги, потім до Відня, а вкінці до Німеччини, де в 1949 році закінчив дантистику в Тюбінґенському університеті.

Після промоції на доктора медицини працював деякий час лікарем-асистентом в університетській клініці. В 1953 році переїхав до міста Пфорцгайму, в Західній Німеччині, де відкрив свою власну зубно-лікарську ординацію.

Протягом своєї довголітньої практики доповнив і поширив свої знання майже у всіх ділянках стоматології, а його практика розрослася у велику приватну клініку, яка стала славною та до якої приїздять лікуватися не лише з усієї Німеччини, а й з Швеції, Італії, Франції та інших країн.

Д-р М. Дем'янів є членом багатьох стоматологічних товариств та автором низки наукових праць, які хоче перевидати українською мовою.

Складаємо шановному колезі наші щирі ґратуляції та побажання доброго здоров'я і сил для дальшої діяльности на добро української науки і культури.

Д-р Павло Пундій

Головна...

(Закінчення зі стор. 1)

голови крайових товариств і делеґати Загальних зборів, крайових товариств і директори секцій — всі обов'язково дійсні члени НТШ. За традицією головою Головної Ради був завжди кожночасний голова НТШ в Америці. Як буде в майбутньому — залежатиме від засідання у Львові. НТШ в Америці готове перейняти головство Головної Ради на найближчу трирічну каденцію, якщо погодиться на це засідання Головної Ради у Львові. Обрано делеґатів НТШ-А на те засідання у Львові, згідно із статутом: Ярослав Падох (дотеперішній голова Головної Ради), Василь Ленцик (секретар) — обидва зголосили своє зречення на майбутнє, Л. Рудницький голова НТШ-А, Іван Головінський (перешкоджений), Мирослав Прокоп (обидва обрані останніми Загальними зборами), В. Маркусь, директор історично-філософічної секції, і О. Біланюк, директор фізично-хемічної секції.

На засіданні поладнано деякі справи в зв'язку і співпраці з американським науковим світом. Управа НТШ в Америці висловила подяку і признання голові Л. Рудницькому за його ініціятиву і переведення надання почесного докторату університету Ля Сала у Філядельфії Президентові Леонідові Кравчукові. Висловлено подяку також Мирославові Лабунці, професорові того ж університету за його активну участь у гідному привітанні Л. Кравчука у Філядельфії.

АРАБСЬКІ КРАЇНИ ГОТОВІ відновити мирний діялог з новим урядом Ізраїля, зформованим з представників Робітничої партії. Про це заявив Осама ель-Баз, політичний дорадник президента Єгипту Госні Мубарака. У цей же час в Олександрії відбувалася зустріч між президентом Госні Мубараком і головою виконкому Палестинської Визвольної Організації Ясіром Арафатом. Вони обговорювали спільне становище арабських держав на наступній рунді близькосхідних переговорів. Сам Єгипет участи в них не бере, бо ще в 1979 році підписав мирний договір з Ізраїлем.

О. Кровіцька...

(Закінчення зі стор. 1)

Зайняття співом О. Кровіцька продовжила у Київській консерваторії. На сцені оперової студії вищеназваної консерваторії вона виконувала партії Наталки в опері „Наталка Полтавка" Лисенка, Парасі в „Сорочинському ярмарку" Мусорґського, Тетяни в опері „Євгеній Онєґін" Чайковського та Маргарити у „Фаусті" Ґуно.

Повернувшись після закінчення консерваторії до Львова, О. Кровіцька стала солісткою Львівської філгармонії і почала концертову діяльність. Відбулися її гастрольні поїздки до Польщі, Канади, ЗСА. Виступала з симфонічною та камерною оркестрою, у супроводі різних ансамблів. Отримала звання лавреата республіканського конкурсу радіо та телебачення п. н. „Нові імена".

Під час виступів у ЗСА мисткинею зацікавилася менеджер Теа Диспекер, з якою Оксана підписала контракт. Мисткиня старається дістатися до оперових театрів ЗСА та виступає для української громади.

Тенор Р. Цимбала після закінчення Львівського музичного училища по клясі хорового диригування працював у вокально-інструментальному ансамблі „Ватра" Львівської філгармонії. Професійні зайняття співом розпочав у Львівській консерваторії, де його викладачем був Олександер Врабель. Після закінчення консерваторії в 1985 році Р. Цимбала став солістом Львівського Театру Опери, де виступив з провідними партіями в операх „Ріґолєтто" і „Травіята" Верді, „Сивільський цирульник" Россіні, „Запорожець за Дунаєм" Гулака-Артемовського, „Наталка Полтавка" Лисенка, „Князь Ігор" Бородіна, „Царева наречена" Римського-Корсакова.

Виступи мистця відбулися у Києві, Чехо-Словаччині, Польщі, Франції, Еспанії, Німеччині і Норвегії.

Після приїзду до ЗСА співак підписав контракт з американською музичною аґенцією і вже виступив з партією Дука в опері Ріґолєтто. Цього літа Р. Цимбала отримав запрошення виступити як соліст у виконанні Дев'ятої симфонії Бетговена на музичному фестивалі в Аспен, Кольорадо.

У концерті на Союзівці партію фортепіяно для обидвох солістів виконає Марія Цимбала, випускниця та концертмайстер Львівської консерваторії.

Початок концерту о год. 8:30 вечора.

ВИПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

У „Свободі" ч. 121 з 20-го червня у списку жертводавців на збірку, що її перевів Є. Голюка, слід виправити прізвище на Роман Підгорецький. — І.С.

Стипендіянти...

(Закінчення зі стор. 1)

семи, що їх конкурсом вибрав Фонд „Відродження" в Україні. Усі кандидати мусіли виконати певні усні та письмові іспити та виказатися знанням англійської мови. Остаточний вибір зробила екзекутива Фонду в Ню Джерзі.

Коли питаємо наших молодих гостей, як і коли вони довідалися про вибір їх на перших стипендіянтів, то вони відразу відповідають: 26-го травня, а Гліб Ничаїв ще і додає, що він цієї дати ніяк не забуде. До ЗСА прилетіли вони у вівторок, 23-го червня і після трьох днів перебування в Ню Йорку та околиці їдуть до Гарварду, де будуть жити в гуртожитку та навчатися на курсах. Для них цікаво все: і нові знайомства, що вони їх там зроблять, і навчання в одній із найбільше славних та престижевих шкіл, і можливість пізнати українознавчі предмети, особливо правдиву історію України, яку вони зовсім не знають. Тепер вони є гостями у д-ра Б. Витвицького, та мають нагоду познайомитися трохи з Ню Йорком, але після закінчення курсів, при кінці серпня будуть мати нагоду побувати в нашій метрополії.

Ми вже заповідаємо, що хочемо їх ще раз зустріти в нашій редакції, щоб послухати, які їхні враження і переживання в цій першій зустрічі з академічним життям на Заході.

Наші молоді студенти (які, до речі, виглядають ще молодше як вказує їхній вік) просять доконче, щоб ми не забули від них подякувати усім тим, хто допоміг їм осягнути їхню мрію та приїхати сюди. Зокрема дякують вони організаторам цієї стипендійної акції із Фонду Розвитку Освіти, але також із Фонду „Відродження" в Києві, особливо Борисові Баланові, без допомоги якого вони не зуміли б на час полагодити усі справи виїзду. Вони підкреслюють також, як приємно їм тут познайомитися з українськими родинами, які, як і їхні діти, почуваються незважаючи на життя в ЗСА, українцями та живуть українським життям.

Приємно спостерігати щире захоплення наших молодих земляків, а їхні опікуни Оксана Тритяк і д-р Б. Ворох, що прийшли з ними до редакції усміхаються вдоволені. Вони інформують нас ще додатково, що знайшли вже нових ентузіястів своєї акції допомоги у вишколі молодих українських студентів в гуманітарних науках. До Фонду приступив молодий адвокат Андрій Рак, який вже відомий із інших культурних українських акцій в діяспорі.

Однак, як звичайно в таких випадках заплянований бюджет через непередбачені видатки перейшов сподівання, і організатори Фонду мусять ще призбирати дещо грошей, щоб покрити усі видатки, зв'язані із приїздом тих чотирьох студентів. Хто має охоту в тому допомогти може вислати свій даток на адресу: O. Trytiak, 25 Bowdoin St., Maplewood, N.J. 07040.

А кожний, навіть скромний дар, є вартий того, коли бачите цих молодих людей, їхнє захоплення і їхнє горіння навчитися тут якнайбільше та відтак передати свій досвід у праці для молодої української держави.

ІНШІ ПРІЗВИЩА

В інформації п. з. „УНС відсвяткував День Батька на Союзівці", поміщеній у „Свободі" з 7-го липня, неправильно подано два прізвища. Має бути „Богдан Захаряченко", а в іншому місці повинно бути: „В каплиці св. Володимира, отці Василь Бучик" і далі як в тексті. — Ред.

ВСІ УКРАЇНСЬКІ ДІТИ ДО УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ!

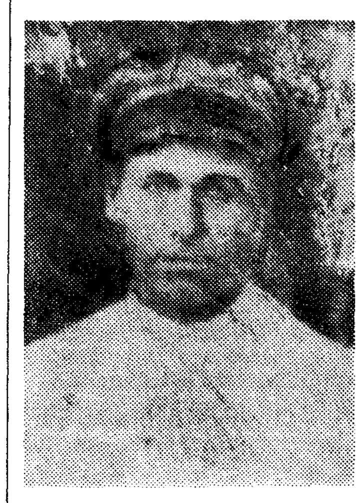
• РОЗШУКИ •

РОЗШУКУЮ

дочку моєї покійної сестри **ГАЛИНИ ДОЦЕНКО,** яка померла приблизно в 1947 р. в Німеччині. (Є чутка, що дочка в Бостоні).

Телефонувати на число: (201) 332-7452.

ПОШУКУЮ
батька

КОСТЕНКА АНТОНА ГРИГОРОВИЧА
народженого 1913 року село Брижиха, Полтавська область. Хто знає про нього, або він сам прошу писати на адресу:
Україна,
Полтавська область,
м. Полтава 314013
С. Яківці
вул. Молодогвардійська 14
Костенко Петро Антонович